

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 21P/220/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5119208186
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Margaréta Milecová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2020:5119208186.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou JUDr. Margarétou Milecovou v právnej veci manželky (navrhovateľky): C. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. P. XXX/X, XXX XX G. G., a manžela: L. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. F. XX, XXX XX G. G., o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom: F. T., nar. XX. XX. XXXX, O. T., nar. XX. XX. XXXX a Z. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom O.. XXX/X, XXX XX G. G., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, na čas po rozvode, takto

rozhodol:

I. Manželstvo účastníkov konania C. T., nar. XX. XX. XXXX a L. T., nar. XX. XX. XXXX, uzatvorené dňa XX. XX. XXXX v K., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu K. vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XXX, rozvádza.

II. Maloleté deti F. T., nar. XX. XX. XXXX, O. T., nar. XX. XX. XXXX a Z. T., nar. XX. XX. XXXX sa na čas po rozvode zverujú do osobnej starostlivosti matky.

III. Obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

IV. Otec L. T., nar. XX. XX. XXXX je povinný prispievať na výživu maloletej F. T., nar. XX. XX. XXXX sumou 150,- EUR mesačne, maloletej O. T., nar. XX. XX. XXXX sumou 130,- EUR mesačne a maloletej Z. T., nar. XX. XX. XXXX sumou 100,- EUR mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí.

V. Styk otca s maloletými deťmi sa neupravuje. Ponecháva sa na dohodu rodičov.

VI. Vo zvyšnej časti súd návrh zamietá.

VII. Súd zrušuje uznesenie Okresného súdu Žilina č. k. 9P/67/2019-53 zo dňa 24. 04. 2019.

VIII. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 22. 07. 2019 podala manželka na Okresnom súde Žilina elektronicky návrh na rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode. Svoj návrh odôvodnila tým, že manželské spolunažívanie bolo spočiatku harmonické, rozumeli si, spoločne vychovávali dcéry, ktoré sa narodili v priebehu manželstva. Problémy prichádzali časom, nakoľko manžel mal problém sa zamestnať, a nájsť si stálu prácu. Jeho finančné príjmy boli nepravidelné čoho následkom bolo narušenie ich a manželského spolunažívania. V spoložití vznikali veľké finančné problémy, čo spôsobovalo aj nezhody v ich manželskom živote. Manžel celú starostlivosť o domácnosť a rodinu nechával na

manželku, nesnažil sa, spoliehal sa, že im v problémoch pomôžu jej rodiča, ktorí vždy ochotne pomohli a podporili ich, najmä finančne, pričom bez ich pomoci by to určite nezvládla. Veľký problém nastal v auguste v roku 2016, kedy otec maloletých detí celú svoju mzdu z práce minul v priebehu pár dní pre výlučne svoje potreby a následne domov nepriniesol žiaden príjem, z ktorého by sa dali zabezpečiť potreby celej rodiny. Vzniknutá situácia ju donútila riešiť daný problém s cieľom zabezpečiť deťom plnohodnotný a pokojný život. Následne manžel (otec maloletých detí) odišiel zo spoločnej domácnosti a už sa nevrátil. V ich domácnosti sa od tej doby nezdržiava a ani riadne neprispieva na životné potreby svojich detí. V súčasnosti žije v dome u svojej matky. S deťmi sa stretáva veľmi zriedkavo, pričom komunikuje s nimi nanajvýš telefonicky. Osobné stretnutia sú sporadické a veľmi krátke. Manžel väčšinou zoberie deti niekam do obchodu, kúpi im sladkosti, prípadne nejaké ošatenie a obuv, no to iba v prípade, keď je to už nevyhnutné a kedy im to sama nedokáže zadovážiť. Prípadne ich zoberie domov k svojej matke na návštevu. Veľmi často sa stáva, že im prisľúbi stretnutie, no sľub nedodrží a na stretnutie nepríde. Dievčatá čakajú aj dve, tri hodiny pripravené a potom sú veľmi sklamané a je im to ľúto, že otec nedodržel slovo. Na výživu maloletých detí manžel prispieva veľmi sporadicky a aj to len po jej častom naliehaní. Deťom nepravidelne odovzdá osobne cca 100 EUR na mesiac, a to na všetky tri deti. Tvrdí, že nemá finančné prostriedky, hoci pracuje ako živnostník, pričom má vedomosť o tom, že mesačne fakturuje v hodnotách 1.000 EUR až 1.500 EUR. Nakoľko situácia je neúnosná, zaslala manželovi aj výzvu, aby si riadne plnil svoju vyživovaciu povinnosť voči svojim maloletým deťom, no namiesto pomoci sa dočkala iba osočovania, urážania, nadávania, dokonca ju ohovára a očierňuje pred inými ľuďmi, pritom celá starostlivosť o ich spoločné maloleté deti je len na nej. Príjem, ktorý má nestačí na pokrytie všetkých potrebných nákladov a výdavkov v domácnosti a samozrejme potrieb maloletých detí. Jej mesačný príjem je 600 - 650 EUR v čistom. Mesačné náklady na zabezpečenie bežných výdavkov sú: poplatok za energie 130 EUR/ mes. (v tom sú zahrnuté poplatky za vodu, elektriku a plyn, uvedenú splátku odovzdáva k rukám rodičov, nakoľko bývajú v ich rodinnom dome); poistenie pre deti v sume 27 EUR/ mes.; pôžička v sume 100 EUR/ mes., ktorú požila na rekonštrukciu kúpeľne a bytu ešte v čase, kedy manžel žil s nimi v spoločnej domácnosti; splátky za pračku 30 EUR/ mes. cez Quatro, nakoľko sa predchádzajúca pračka pokazila; internet v balíku spolu s telefónom a televíziou 35 EUR/ mes.; mesačné náklady na školu pre dievčatá predstavujú od 30 - 50 EUR/ mes. (poplatky, krúžky, školné, a pod.); strava 250 EUR/ mes.; základné hygienické potreby, ošatenie detí, lieky a i. 150 EUR/ mes. Manželka žiadala, aby boli maloleté deti zverené do jej osobnej starostlivosti, a to predovšetkým z dôvodu, že doposiaľ sa predovšetkým sama starala o nevyhnutné potreby maloletých detí a má v porovnaní s otcom maloletých vytvorené lepšie predpoklady, aby ich naďalej vychovávala. Dbá o riadny denný režim maloletých detí a o ich záujmy. Zo skúsenosti vie, že otec maloletých o to nedbá, preto je zverenie maloletých detí do jej osobnej starostlivosti v najlepšom záujme maloletých detí. Maloleté deti majú s ňou vytvorené silné citové väzby, zároveň majú vytvorený aj vzťah k okoliu v ktorom vyrastajú, pričom naďalej plánuje s maloletými zostať bývať s celou rodinou v rodinnom dome rodičov v G. G.. Ako matka je pripravená vykonávať svoje rodičovské povinnosti tak ako doteraz, a to podľa svojho najlepšieho presvedčenia. Zároveň chce byť pri formovaní osobností maloletých detí ich príkladom, na čo má všetky potrebné osobnostné predpoklady, o čom svedčí aj jej doterajší prístup k deťom, k rodine. V styku otca s maloletými deťmi brániť nebude. Súhlasí, aby sa otec maloletých s maloletými stretával a bol súčasťou ich života, avšak z doterajšieho postoja otca maloletých možno vyvodiť záver, že o pravidelný styk s dcérami nejaví záujem. Dňa 24.04.2019 vydal Okresný súd Žilina uznesenie sp. zn. 9P/67/2019-53, ktorým nariadil neodkladné opatrenie, ktorým otcovi maloletých detí uložil povinnosť platiť výživné na maloletú F. T., nar. XX.XX.XXXX v sume 60 EUR mesačne, na maloletú O. T., nar. XX.XX.XXXX v sume 50 EUR mesačne, na maloletú Z. T., nar. XX.XX.XXXX v sume 40 EUR mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí, počnúc dňom nariadenia tohto rozhodnutia. Navrhla, aby bol otec maloletých detí na čas po rozvedení zaviazaný uhrádzať vyššie výživné ako je uvedené vo vyššie spomenutom uznesení, a to maloletej F. T., nar. XX.XX.XXXX v sume 100 EUR mesačne, maloletej O. T., nar. XX.XX.XXXX v sume 100 EUR mesačne a maloletej Z. T., nar. XX.XX.XXXX v sume 100 EUR mesačne. Navrhované zvýšenie výživného zohľadňuje tak oprávnené potreby maloletých detí, ako aj majetkové pomery otca maloletých.

2. Manžel sa k návrhu nevyjadril.

3. Súd nariadil vo veci pojednávanie. Na pojednávanie sa dostavila manželka a právny zástupca manželky. Manžel sa na pojednávanie nedostavil, svoju neúčast' neospravedlnil žiadnym vážnym dôvodom, o odročenie pojednávania nepožiadaval. Manžel má vykázané doručenie náhradným spôsobom, nakoľko predvolanie neprevzal v odbernej lehote. Súd sa telefonicky spojil 03. 09. 2020 s

manželom p. T., kedy mu zároveň oznámil termín pojednávania dňa 04. 09. 2020. Manžel neuviedol, či sa pojednávania zúčastní. Tvrdil, že sa nenachádza v mieste bydliska, ale pracovne v O.. Kollízny opatrovník sa z pojednávania neospravedlnil, pojednávanie nežiadal odročiť. Súd pojednával v zmysle ustanovenia § 31 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) v spojení s § 180 CSP, podľa ktorého, ak sa predvolané osoby nedostavili, súd rozhodne, či sa pojednávanie bude konať v ich neprítomnosti, a otvorí pojednávanie. Súd rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti manžela.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom manželky, kollízneho opatrovníka a listinnými dôkazmi, ktoré tvoria súdny spis.

5. Z výsluchu manželky na pojednávaní súd zistil, že od času ako uzavreli manželstvo, sa manžel v podstate nezmenil. Dúfala, že zmena nastane keď sa narodí deti, avšak ani toto neprinieslo zmenu. Manžel sa o rodinu a spoločné potreby či potreby detí nezaujímal. Opakovane sa stávalo, že pracoval nepravidelne. Pokiaľ aj pracoval, prácu vykonával len na čierno. Mal nepravidelný príjem, avšak zabezpečovať potreby rodiny bolo nevyhnutné, pričom spoliehal sa najmä na to, že má kde požiadať o pomoc. Pokiaľ aj priniesol finančné prostriedky do domácnosti, vyčlenil z nich minimálnu sumu 100,- eur a ďalej sa nezaujímal z čoho budú potreby rodiny zabezpečené. Zvyšok peňazí ktoré zarobil si ponechal pre seba. Stávalo sa, že tieto v krátkej dobe minul, a dokázal si prísť vypýtať naspäť aj tých 100,- eur, ktoré dal pre celú domácnosť. Keď už nemal finančné prostriedky, nemal problém zobrať veci z domácnosti a tieto predať, resp. zobral aj jej zlato a to predal. Od roku 2017 s manželom nežijú v spoločnej domácnosti. Dôvodom odchodu manžela z domácnosti boli opätovne financie, kedy mu odmietla dať platobnú kartu, z domácnosti jednoducho odišiel a viac sa k nám nevrátil. Okrem toho, že sa manžel minimálnym spôsobom finančne podieľal na spoločnom chode domácnosti, rovnako tak sa nezaujímal o ostatné záležitosti, nepodieľal sa ani na domácich prácach, ani na prácach okolo chalupy, ktoré si vyžadovali aj chlapskú ruku a tak na nej ostávalo maľovanie, bežná údržba domácnosti a podobne. V čase manželstva a pokiaľ tvorili spoločnú domácnosť, žili v rodičovskom dome u jej rodičov. Manžel nemal záujem ani podieľať sa na starostlivosti o deti, nepomáhal s prípravou do školy, netrúfali spoločne voľný čas ako rodina. Za hlavný dôvod, pre ktorý podala návrh o rozvod, bola celková situáciu, ktorá u nich nastala, kedy už tlaky a hlavne finančné problémy nedokázala zvládať, kedy sa manžel nepodieľal na chode domácnosti, resp. ešte domácnosť vlastným konaním ukracoval o finančné prostriedky. K opúšťaniu domácnosti zo strany manžela dochádzalo aj v predchádzajúcom období. Stačilo, že sa pohádali a on odišiel. Býval vtedy u svojej matky. Avšak na naliehanie detí ho opakovane do domácnosti volali, resp. chceli ďalej tvoriť rodinu. Natrvalo domácnosť opustil v roku 2017. I keď ešte bol pokus o návrat z jej strany a od detí, on už odmietol sa vrátiť späť. V súčasnosti záujem na obnovení manželského spolužitia nemá. Po podaní návrhu o rozvod boli s manželom v telefonickom kontakte. O podanom návrhu vie, nijako sa k nemu nevyjadroval. Avšak aj vzhľadom na jeho správanie vo vzťahu k nám aj teraz má za to, že v podstate je mu to jedno, nezáleží mu na tom čo ďalej bude. Manželka uviedla, že pracuje v spoločnosti V.. už 5 rokov. Jej príjem je každý mesiac premenlivý, nakoľko pracujeme na úkol a predstavuje okolo 600,- eur. Keď odpracuje nadčasy, resp. pracuje v sobotu, má príjem vyšší. Iný príjem nemá. V súčasnosti spolu s mal. deťmi naďalej býva v rodičovskom dome v G. G.. V predmetnom rodinnom dome má vytvorenú samostatnú bytovú jednotku, kde spolu s deťmi užíva dve izby a kuchyňu. Jedna z izieb je detská izba a druhá obývačka. Rodičovský dom je niekoľkogeneračný a obývajú ho viaceré rodiny, jej brat so švagrinou, ktorí majú samostatnú bytovú jednotku, jej rodičia ktorí rovnako užívajú samostatné priestory a zároveň samostatnú bytovú jednotku tu má s deťmi. Výdavky na bývanie predstavujú 130,- eur mesačne, kde je zahrnutá elektrina, plyn a voda. Plyn platí samostatne za uvedenú bytovú jednotku, elektrinu a vodu majú rozrátané vzhľadom na počet osôb, koľkí v dome bývajú. Medzi pravidelné mesačné výdavky patrí pôžička vo výške 100,- eur, ktorú brali v manželstve na rekonštrukciu kúpeľne. Zároveň minulý rok odišla práčka, kde opätovne bola nútená zobrať pôžičku, ktorú platí vo výške 30,- eur mesačne. Pravidelná mesačná platba je internet a mágio vo výške 30,- eur. Platí si mobilný telefón 25,- eur, poisťku 20,- eur a šetrenie 50,- eur, ale tieto finančné prostriedky pravidelne aj zároveň v priebehu nasledujúceho mesiaca vyberie a použije na potreby domácnosti, resp. detí.

Čo sa týka mal. F., tá od septembra 2020 začala navštevovať F.. Jedná sa o súkromnú školu, kde školné sa platí mesačne vo výške 60,- eur. Zároveň medzi jej pravidelné bežné mesačné výdavky patrí strava okolo 70,- eur, oblečenie okolo 40,- eur. V predchádzajúcom období s návštevou školy súviseli povinné platby ako ZRPŠ, poisťenie, triedny fond, výlety, školské pomôcky a podobne, čo mesačne vychádzalo aj okolo 50,- eur. Zároveň mala veľký záujem o šport. Chodievala do fitnesscentra, kde si zakupovala

permanentku vo výške 25,- eur. V škole sa uhradili obedy. V súčasnosti s návštevou školy v K. jej vzniknú ďalšie výdavky spojené s cestovným, a ako aj vzhľadom na zameranie školy jej bude potrebné zabezpečiť notebook. Otec sa nijakým spôsobom na potrebách mal. F. nepodieľa a všetky tieto výdavky je nútená uhrádzať sama z vlastných finančných prostriedkov. Čo sa týka mal. O., tá navštevuje 7. ročník ZŠ v G. G.. Jej pravidelné mesačné výdavky sú bežné výdavky ako strava, oblečenie, výdavky so školou. Na stravu je to asi okolo 70,- eur, oblečenie okolo 30,- eur, škola okolo 30,- eur. V súčasnosti už nenavštevuje školskú jedáleň, je z obedov odhlásená. Rovnako sa nevenuje žiadnej mimoškolskej činnosti, ktorá by bola spojená s poplatkami. Čo sa týka mal. Z., tá navštevuje 5. ročník ZŠ v G. G.. Strava je okolo 70,- eur, oblečenie 30,- eur, škola 30,- eur. Začala navštevovať nový krúžok volejbal. V súčasnosti sa k finančným nákladom na tento krúžok nevie vyjadriť, zatiaľ za krúžok neplatila. Malo by to tak byť aj tak do budúca, ale zatiaľ bližšie informácie nemá. Rovnako tak ani Z. už na obedy nechodí. Otec sa na týchto bežných nákladoch svojich detí nepodieľa, nedáva jej finančné prostriedky pravidelne. Od júna 2019 prispel v 6/2019 100,- eur, v 8/2019 40,- eur, v 9/2019 20,- eur, v 10/2019 70,- eur, v 12/2019 200,- eur. V roku 2020 prispel deťom až v 3/2020 50,- eur, v 5/2020 100,- eur, v 6/2020 150,- eur jej dala svokra, a od júla v podstate na deti neprispieva. Otec sa s deťmi stretáva nepravidelne. Zatelefonuje a vyzve deti, aby prišli k starým rodičom, kde sa stalo, že aj napriek tomu, že mali dohodnuté stretnutie, s deťmi sa nestretol a následne bol videný v miestnom pohostinstve. Keďže so starými rodičmi mal. detí žijeme v jednej dedine a bezprostrednej blízkosti, má tu možnosť otca mal. detí vídať a má zhruba prehľad či sa nachádza doma, resp. je pracovne vzdialený mimo. Aj včera bol v G. G.. Nie tak ako uviedol, že sa nachádza v O. v práci. O manželových pomeroch vie len to, že naďalej pracuje na živnosť. Podniká pod obchodným menom L. T. - W. C. F.. Pracuje hlavne ako vodič motorového vozidla. Jazdil na nákladnom aute Z. pri výstavbe diaľnic. V súčasnosti ho viedla ako pracuje ako technické služby, kedy sa stará o úpravu ciest v blízkom okolí. Bližšie sa k jeho zárobkovým, resp. pracovným pomeroch nevie vyjadriť.

6. Účastníci uzavreli manželstvo dňa XX. XX. XXXX v K., zapísané je v knihe manželstiev matričného úradu K., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XXX. Z manželstva pochádzajú maloleté deti F., nar. XX. XX. XXXX, O., nar. XX. XX. XXXX a Z., nar. XX. XX. XXXX.

7. Maloletá F. navštevuje 1. ročník F., C., mal. Natália 7. ročník základnej školy v G. G. a mal. Z. 5. ročník základnej školy v G. G..

8. Manžel pracuje ako živnostník. Podľa daňového priznania za rok 2018 príjmy predstavovali 19.200,- eur, výdavky 11.520,- eur a výsledok hospodárenia 7.680,- eur. Podľa správy daňového úradu daňové priznanie za rok 2019 nepodal.

9. Manželka pracuje od 07. 04. 2017 v spoločnosti V. U., a.s., so sídlom K. N., C.: XXXXXXXX. Podľa potvrdenia o príjme jej priemerný čistý mesačný príjem za obdobie od 09/2018 do 08/2019 bol 706,- eur, za obdobie od 01-05/2020 bol 528,44 eur.

10. Podľa rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočka K. manželke vznikol nárok na ošetrovné z nemocenského poistenia za obdobie od 16. 03. 2020 do skončenia krízovej situácie vo výške 15,024 eur za deň.

11. Zo správy z prešetrenia pomerov v rodine zo dňa 24. 10. 2019 súd zistil, že prešetrenie pomerov bolo vykonané na adrese G. G., Na P. XXX/X. Šetrením bolo zistené, že matka spolu s tromi maloletými deťmi býva na prízemí rodinného domu svojich rodičov. Na prvom poschodí bývajú matkini rodičia a na druhom poschodí matkin brat s rodinou. Bytová jednotka, ktorú užíva matka s deťmi je vkusne zariadená a udržiavaná na požadovanej hygienickej úrovni. Pozostáva z kuchyne s jedálňou, spálne a detskej izby. V detskej izbe sú tri samostatné lôžka, stolík s PC, písací stolík, nočné stolíky, šatníkové skrine a televízor. Bytové podmienky sú vhodné pre maloleté deti. Za bývanie platí matka tretinu nákladov na energie, čo predstavuje 100,- eur mesačne. Matka uviedla, že s otcom maloletých detí nebývajú v spoločnej domácnosti od 07/2017, kedy odišiel od rodiny sám, lebo mu ona odmietla dať platobnú kartu. Odvtedy otec deti navštevuje nepravidelne, asi jedenkrát mesačne. Otec je zamestnaný ako vodič, ale výživné určené v neodkladnom opatrení neplatí. Matka pracuje vo firme W. s.r.o. ako pracovník vo výrobe. Pracovnú dobu má od 06:00-14:00 hod. Jej čistý mesačný príjem je cca 600,- eur. Maloletá F. je žiačkou deviateho ročníka, maloletá O. je v šiestom ročníku a maloletá Z. je v štvrtom ročníku na Základnej škole v G. G.. Všetky tri deti sa učia dobre, sú zdravé a ich pediatrom je MUDr. Y. v

G. G.. Matka uviedla, že výdavky na deti má len bežné a sú približne na všetky tri deti rovnaké. Ďalej uviedla, že otec pracuje na živnosť, zanedbáva platenie povinných odvodov a bojí sa jeho dlhov. I keď počas spoločného spolužitia otec zarábal cca 1700,- eur, na domácnosť prispieval iba sumou 500,- eur a ostatné peniaze bol schopný utrátiť sám a potom od matky pýtal i tie peniaze, ktorými prispel na domácnosť. Matka nemá záujem využiť služby RPPS na ÚPSVaR K. za účelom obnovy manželského spolužitia a trvá na rozvoze manželstva. Otec nebýva ani na adrese Na F. XX, G. G., nakoľko tam zastihli iba jeho matku, ktorá uviedla, že on býva na P.. Z prešetrenia pomerov v rodine matky neboli zistené nedostatky v zabezpečovaní starostlivosti o maloleté deti.

12. Podľa § 18 zákona o rodine manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 19 ods. 1 zákona o rodine O uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

Podľa § 23 ods. 1 zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Podľa § 23 ods. 2 zákona o rodine súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvoze na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvoze vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

Podľa § 23 ods. 3 zákona o rodine súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

Podľa § 100 CMP s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvoze.

Podľa § 24 ods. 1 zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvoze, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvoze.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd prihliadne aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Základným predpokladom rozvodu manželstva je existencia vážneho narušenia a trvalého rozvrátenia vzťahov medzi manželmi; toto narušenie nastáva predovšetkým vtedy, ak sa manželia neradia, resp. nemôžu riadiť vo vzájomnom správaní pravidlami vyplývajúcimi z cit. ust. § 18 až 20 Zákona o rodine. Zrušenie manželstva rozvodom však odôvodňuje len kvalifikované rozvrátenie vzťahov medzi manželmi, ktoré má za následok, že manželstvo prestalo plniť svoj účel. Manželstvo nie je totiž len právny stav či právny pomer, ale je aj životným spoločenstvom, ktoré sa má vyznačovať vzájomným rešpektom, citovou náklonnosťou, úctou, dôverou, a pomocou; má vytvárať zdravé rodinné prostredie, kde sa manželia vzájomne správajú ohľaduplne, majú porozumenie pre vzájomné potreby a osobitné záujmy a prípadné rozpory vzniknuté pod vplyvom rôznych okolností sa snažia preklenúť vzájomnou dohodou, resp. odpustením, t. j. aby sa vo všeobecnosti vytvorili priaznivé podmienky pre spolužitie a realizáciu všetkých členov rodiny vrátane maloletých detí.

14. Z vykonaného dokazovania, mal súd za preukázané, že v manželstve účastníkov nastal rozvrat, ktorý možno kvalifikovať ako hlboký a trvalý. Manželka návrh o rozvod podala z dôvodu pretrvávajúcich problémov v manželstve, najmä finančného charakteru, ktoré boli spôsobené nepravidelným príjmom manžela a jeho nezodpovedným prístupom k zarobeným peniazom, ktoré často použil výlučne pre svoje potreby a potreby zvyšku rodiny sa nezaujímal. Spoločnú domácnosť opustil v auguste v roku 2016. Manželka nemá záujem na zachovaní manželstva, manželstvo považuje za trvalo a vážne rozvrátené, s tým že nemožno očakávať, že bude v budúcnosti plniť svoj spoločenský účel. Súd manželstvo účastníkov rozviedol, pretože bol preukázaný hlboký a trvalý rozvrat manželstva, ktoré je už len formálnym zväzkom. Vzťahy medzi manželmi sú tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že ich manželstvo prestalo plniť svoj spoločenský účel. Manželka nežijú v spoločnej domácnosti, ani spoločne nezabezpečujú starostlivosť o maloleté deti, nehospodária spolu, netravia spolu voľný čas, nepodieľajú na zabezpečovaní spoločných vecí v rámci domácnosti, či rodiny, intímne sa nestýkajú. Súd má za to, že manželstvo účastníkov už nie je schopné tvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, kde by bola riadne zabezpečená výchova mal. detí a preto rozvod manželstva nie je v rozpore ani so záujmom maloletých detí. Manžel sa k podanému návrhu nevyjadril, nedostavil sa ani na pojednávanie, pričom sa ani neospravedlnil a ani nežiadal pojednávanie odročiť. Aj tento jeho prístup možno vyhodnotiť ako nezáujem na zotrvaní či obnovení manželského spolužitia.

15. S konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom pochádzajúcim z manželstva na čas po rozvode. Z manželstva účastníkov pochádzajú maloleté deti F., nar. XX. XX. XXXX, O., nar. XX. XX. XXXX a Z., nar. XX. XX. XXXX.

16. Súd zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, keďže v podanom návrhu matka navrhla maloleté deti zveriť do jej osobnej starostlivosti, pričom v starostlivosti matky neboli zistené žiadne nedostatky. Obom rodičom zostalo zachované právo maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok, keďže ani u jedného z rodičov neboli zistené okolnosti, ktoré by ho z tohto práva vylučovali, či obmedzovali. Styk otca a maloletých detí súd neupravil, ponechal ho na vzájomnú dohodu rodičov.

17. Pri rozhodovaní o výživnom súd vychádzal zo zásad, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného, t. j. ust. § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Kritériami určovania rozsahu vyživovacej povinnosti sú odôvodnené potreby dieťaťa, ako aj schopnosti, možnosti, majetkové pomery rodičov. Pri určení rozsahu výživného je treba vychádzať z toho, aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, medzi ktoré patria okrem bežných potrieb ako výživa vo vlastnom slova zmysle (šatstvo, bielizeň, obuv, náklady na bývanie), aj ďalšie potreby súvisiace s rozširovaním, prehĺbovaním vzdelania dieťaťa, k rozvoju jeho záujmov, prípravou na budúce povolanie a tiež kultúrne, športové, rekreačné potreby, t. j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje v súčasnosti život kultúrneho človeka. Odôvodnené potreby detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky sú spravidla rovnaké, pokiaľ nie sú v určitom konkrétnom prípade zvýšené v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu, finančne náročnej kultúrnej a záujmovej alebo športovej činnosti, príp. ak rozumové schopnosti dieťaťa odôvodňujú nadštandardné vzdelávanie dieťaťa, teda ide o všeobecne známe skutočnosti, ktoré nie je potrebné osobitne dokazovať. Dokazovať je potrebné len odôvodnené výdavky na výživu dieťaťa, ktoré vybočujú z rámca potrieb iných detí v tomto veku.

18. Pri svojom rozhodovaní o výške výživného súd porovnal možnosti, schopnosti a majetkové pomery u oboch rodičov, prihliadol k odôvodneným potrebám maloletých detí. Súd pri určení výšky výživného vychádzal z návrhu matky, z výdavkov, ktoré matka uviedla.

Súd ustálil výšku výživného na mal. F. na sumu 150,- eur, na mal. O. na sumu 130,- eur a na mal. Z. na sumu 100,- eur, pričom zohľadnil náklady, ktoré musia byť zabezpečované v súvislosti s prirodzeným rastom a vývinom detí. Maloleté deti sú vo veku a období aktívneho rastu, čo sa premieta najmä do výdavkov na oblečenie, obuv a stravu. Výdavky na obuv a oblečenie sú premenné a závislé od sezóny. Rovnako tak výživa, jej zloženie sú pre dieťa v každom veku dôležité. Za odôvodnené potreby mal. F. súd pritom považoval: školné na F. vo výške 60,- eur mesačne, strava 70,- eur, oblečenie 40,- eur, povinné platby ako ZRPŠ, poistenie, triedny fond, výlety, školské pomôcky 50,- eur, šport a voľný čas 25,- eur. V prípade mal. O. za odôvodnené potreby považoval: strava 70,- eur, oblečenie 30,- eur, výdavky so školou 30,- eur. Za odôvodnené potreby mal. Z. súd považoval: strava 70,- eur, oblečenie 30,- eur, škola 30,- eur. Matka s deťmi býva v rodičovskom dome v G. G., kde má samostatnú bytovú jednotku, dve izby - detská izba a obývačka a kuchyňa. Výdavky na bývanie predstavujú 130,- eur mesačne, kde platí elektrinu, plyn a vodu. Plyn platí samostatne za uvedenú bytovú jednotku, elektrinu a vodu majú v rodine rozrátané na počet osôb, ktoré v rodinnom dome bývajú. Matka si plní svoju vyživovaciu povinnosť aj formou osobnej starostlivosti a uspokojovaním bytových potrieb detí, na ktorú skutočnosť je súd povinný prihliadnuť priamo zo zákona a ktorá je postavená na roveň finančným plneniam. Zároveň podiel rodiča na výžive či nákladoch dieťaťa, ktorý sa osobne o dieťa nestará, je vyšší ako podiel rodiča, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti.

Otec pracuje ako SZČO, pričom z daňového priznania za rok 2018 vyplýva, že príjmy predstavovali 19.200,- eur, výdavky 11.520,- eur a výsledok hospodárenia 7.680,- eur. Daňové priznanie za rok 2019 nepodal. Súd preto v súlade s ust. § 63 ods. 1 zákona o rodine, vychádzal z predpokladu, že výška priemerného mesačného príjmu otca predstavuje 20-násobok sumy životného minima.

19. Podľa zaužívanej súdnej praxe platí, že výživné, ktoré hradí povinný rodič by malo predstavovať 20 až 30% jeho čistého príjmu, s prihliadnutím na individuálne okolnosti každého konkrétneho prípadu. Súd dospel k záveru, že určené výživné zodpovedá odôvodneným potrebám maloletých detí, výška a charakter výdavkov v danom prípade zodpovedá bežnému štandardu potrieb maloletých detí v rovnakom veku.

20. Súd poznamenáva, že rodič je povinný plne rešpektovať vyživovaciu povinnosť a svoje výdavky usmerniť tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené a rovnako je povinný využívať všetky svoje schopnosti a možnosti na zabezpečenie dostatočného príjmu na to, aby si mohol vyživovaciu povinnosť k dieťaťu plniť v čo najväčšom rozsahu. Vyživovacia povinnosť je prvoradá a preto sú výživnému podriadené všetky ostatné výdaje rodičov. Je povinnosťou obidvoch rodičov venovať všetky sily k čo najoptimálnejšiemu zaisteniu výživy a ďalších potrieb svojho dieťaťa podľa svojich faktických schopností a možností v súlade s ustanovením § 62 Zákona o rodine. Každý rodič má v prvom rade zabezpečiť výživu dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich potrieb.

21. Návrh manželky, aby súd upravil vyživovaciu povinnosť manžela od podania návrhu, súd v tejto časti zamietol, nakoľko v rámci konania o rozvod súd upravuje výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom a teda aj vyživovaciu povinnosť, pričom povinnosť začať si plniť vyživovaciu povinnosť o ktorej súd v predmetnom konaní rozhodol, je viazaná na rozvod manželstva, a nie na podanie návrhu.

22. Uznesením okresného súdu Žilina č.k. 9P/67/2019-53 z 24. 04. 2019 súd nariadil neodkladné opatrenie o povinnosti otca platiť výživné na mal. F. v sume 60,- eur, na mal. O. v sume 50,- eur a mal. Z. v sume 40,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí. Keďže súd v konaní o rozvod manželstva a úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode, rozhodol o vyživovacej povinnosti otca, predmetné uznesenie o neodkladnom opatrení zrušil.

23. Súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania podľa ustanovenia § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je odvolanie prípustné.

Odvolanie je potrebné podať v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozsudku, na Okresnom súde Žilina.

V odvolaní je potrebné uviesť:

- všeobecné náležitosti podania (§ 127 ods. 1 a 2 CSP), t. j.:
ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku tohto konania
- proti ktorému rozhodnutiu smeruje,
- v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda; rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania,
- z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 CSP) a
- čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- neboli splnené procesné podmienky,
- súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené,
- rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, alebo
- súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko a zároveň si ponechal v poradí uvedené ako druhé priezvisko svoje predošlé priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že upúšťa od používania spoločného priezviska.